

Zpráva o procesu podpory transformace v České republice za rok 2010

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Obsah

Zpráva o procesu podpory transformace v České republice za rok 2010.....	1
Obsah	2
Úvod	3
Podpora transformace na národní úrovni	4
Koncepte podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti.....	4
Činnost MPSV v oblasti transformace, humanizace a deinstitucionalizace sociálních služeb.....	5
Projekt Podpora transformace sociálních služeb.....	6
Integrovaný operační program – Oblast intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace.....	11
Další instituce na národní úrovni	11
Transformace na krajské úrovni.....	12
Hlavní město Praha.....	12
Jihočeský kraj	12
Jihomoravský kraj	12
Karlovarský kraj	13
Kraj Vysočina.....	14
Královéhradecký kraj.....	15
Liberecký kraj.....	16
Moravskoslezský kraj	17
Olomoucký kraj	19
Pardubický kraj	19
Plzeňský kraj.....	20
Středočeský kraj	20
Ústecký kraj	21
Zlínský kraj	22
Transformace na úrovni zařízení	23
Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením	23
Vybraná zařízení v pilotním projektu transformace	23
Cíle a aktivity pro podporu transformace, humanizace a deinstitucionalizace sociálních služeb.....	26
Činnost Národního centra podpory transformace.....	26

Úvod

Podpora transformace pobytových sociálních služeb v České republice vychází z hlavních priorit Národního rozvojového plánu pro období 2007-2013 a Národního strategického referenčního rámce 2007-2013. Na výše uvedené strategické dokumenty a Lisabonskou strategii, která je označována za program zásadních reforem, úzce navazuje Integrovaný operační program pro programovací období 2007-2013.

Hlavní priority procesu transformace pobytových zařízení sociálních služeb jsou vyjádřeny v dokumentu „Konceptce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné druhy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti“, který byl přijat dne 21. února 2007 usnesením vlády České republiky č. 127.¹

Základní rámec procesu transformace, humanizace, deinstitucionalizace sociálních služeb je vymezen:

- Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením²
- Konceptcí transformace (viz níže);
- zákonem č. 108/2006, Sb., o sociálních službách, v platném znění;
- Bílou knihou v sociálních službách³.

Pro potřeby této zprávy se sociálními službami rozumí v návaznosti na projekt Podpora transformace sociálních služeb především pobytové služby sociální péče pro osoby se zdravotním postižením.

¹ Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/7058>. Všechny internetové odkazy v dokumentu jsou platné k 23. 12. 2010.

² http://www.mpsv.cz/files/clanky/8585/umluva_o_pravech.pdf

³ http://www.mpsv.cz/files/clanky/736/bila_kniha.pdf

Podpora transformace na národní úrovni

Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti

Usnesením ze dne 21. února 2007 přijala vláda ČR pod č. 127 Koncepci podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti, jehož hlavním cílem je podpořit a usnadnit cestu poskytovatelům i zřizovatelům pobytových služeb v přirozeném procesu humanizace sociálních služeb.

Materiál reaguje na vývoj v oblasti sociálních služeb a je jedním z nástrojů implementace zákona o sociálních službách. Podporuje poskytovatele a zřizovatele sociálních služeb v zajištění dostupné péče a podpory osobám v nepříznivé sociální situaci takovou formou, která v co nejvyšší míře odpovídá životu jejich vrstevníků v přirozeném prostředí běžné společnosti a vytváří podmínky pro posílení efektivní sítě sociálních služeb.

Za hlavní navrhované body materiálu lze označit zejména:

- podporu procesu zkvalitňování životních podmínek obyvatelů stávajících pobytových zařízení sociální péče;
- podporu poskytovatelů sociálních služeb, jejich zaměstnanců a dalších subjektů při změnách v institucionální péči, a to zejména v poskytování sociálních služeb v souladu s individuálními potřebami uživatelů;
- podporu naplňování lidských práv uživatelů pobytových sociálních služeb a jejich práva na plnohodnotný život srovnatelný s vrstevníky, žijícími v přirozeném prostředí;
- vytvoření systému spolupráce mezi všemi aktéry procesu transformace institucionální péče
- zvýšení informovanosti o procesu změn v institucionální péči pro osoby se zdravotním postižením a seniory;

Materiál je vypracován v souladu se strategickými materiály z oblasti sociálních služeb v České republice:

- Národním akčním plánem sociálního začleňování na léta 2004 – 2006,
- Bílou knihou v sociálních službách
- zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Je vytvořen v souladu s českým právním řádem, a to zejména s Listinou základních práv a svobod a je také v souladu s cíli Lisabonské strategie a Národním rozvojovým plánem.⁴

Celé znění Koncepce: http://www.mpsv.cz/files/clanky/3858/Koncepce_podpory.pdf

⁴ Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/3857>.

Činnost MPSV v oblasti transformace, humanizace a deinstitucionalizace sociálních služeb⁵

V roce 2010 byl ustanoven resortní tým MPSV, který se napříč jednotlivými odbory a oblastmi sociálních věcí (kvalita sociálních služeb, jejich dostupnost, oblast sociálních dávek, ucelená rehabilitace, rodinná politika apod.) věnuje problematice transformace a deinstitucionalizace sociálních služeb.

Metodická podpora

Ve spolupráci s Ligou lidských práv a zástupci kanceláře Veřejného ochránce práv proběhlo 5 seminářů k tématům věnujícím se ochraně lidských práv v transformačním procesu a právnímu postavení uživatele.

V oblasti metodické podpory samotného zajištění procesu transformace v krajích a vybraných zařízeních byly realizovány:

- 4 vícedenní semináře, kterých se účastnili relevantní pracovníci krajských úřadů zodpovědní za proces transformace a deinstitucionalizace;
- 4 vícedenní semináře, vždy pro 2 skupiny, pro 33 vybraných poskytovatelů sociálních služeb, kterých se účastnil vedoucí management těchto zařízení;
- 12 setkání pro pracovníky zařízení zapojených do přípravné fáze projektu Podpora transformace;
- 4 setkání dobré praxe pro vybrané poskytovatele a zřizovatele sociálních služeb;
- 3 návštěvy dobré praxe ve Velké Británii pro zástupce krajů (radní pro sociální oblast a vedoucí sociálních odborů);
- 4 semináře pro příjemce do Integrovaného operačního programu;
- 4 jednodenní semináře pro relevantní pracovníky krajských úřadů a pro relevantní pracovníky vybraných poskytovatelů;
- 2 jednodenní semináře pro starosty obcí ve vybraných krajích.

MPSV vyhlásilo zakázku Zpracování analýzy a metodického materiálu a lektorování na seminářích k vybraným aspektům procesu transformace. Na přelomu let 2010 a 2011 ji realizuje Liga lidských práv. Cílem této zakázky je připravit ucelenou právní analýzu Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením v návaznosti na proces transformace služeb sociální péče v České republice, zajistit lektorování na odborných seminářích na téma Úmluva o právech osob se zdravotním postižením v kontextu transformace sociálních služeb, vypracovat ucelený metodický materiál k zajištění optimálního právního postavení (způsobilosti k právním úkonům) uživatelů služeb sociální péče v kontextu transformace sociálních služeb a vypracovat ucelený metodický materiál k problematice právní odpovědnosti poskytovatelů sociálních služeb v procesu transformace sociálních služeb.

Během celého období průběžně probíhala individuální konzultační a metodická setkání se zástupci krajů a vybraných poskytovatelů sociálních služeb zaměřená na proces transformace a deinstitucionalizace sociálních služeb.

⁵ Zdroj: podklady MPSV.

V gesci MPSV probíhají pravidelná metodická setkání pro vedoucí sociálních odborů krajů k procesu transformace jednou za 2 měsíce. Proces transformace a deinstitucionalizace byl prezentován na konferencích v ČR i zahraničí pořádaných různými subjekty.

V oblasti podpory sociální ekonomiky vedoucí k rozšíření sítě denních programů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením proběhly celkem 3 semináře pro žadatele, 1 seminář pro Agenturu pro sociální začleňování v romských lokalitách a 2 semináře pro příjemce. Problematika podpory sociální ekonomiky byla dále prezentována pracovníky MPSV na konferencích dalších subjektů.

Informační podpora a PR:

- zřízena webová stránka projektu (<http://www.mpsv.cz/cs/7058>)
- publikovány pravidelné články v novinách Práce a sociální politika

Další aktivity

Byla vyhlášena průběžná výzva pro předkládání grantových projektů v oblasti podpory 3.1 – Sociální ekonomika (alokace 248 mil. Kč) a průběžná výzva k předkládání individuálních projektů v Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost pro kraje, mimo hlavního města Prahy, na kterou je alokováno 402 mil. Kč.

V roce 2010 probíhá příprava individuálního projektu MPSV hrazeného z prostředků ESF zaměřeného na problematiku ucelené rehabilitace, který má zajistit dostupnost a úzkou spolupráci odborníků, kteří budou schopni provádět odbornou diagnostiku – zejména neurologickou, psychiatrickou, psychologickou, sociální a pedagogickou.

Projekt Podpora transformace sociálních služeb

Odbor sociálních služeb a sociálního začleňování Ministerstva práce a sociálních věcí ČR je realizátorem projektu Podpora transformace sociálních služeb.

Cíle a aktivity projektu

Hlavním záměrem aktivit v rámci projektu Podpora transformace sociálních služeb a Integrovaného operačního programu je podpořit a pilotně ověřit transformaci služeb sociální péče na základě individuálně určených potřeb uživatelů sociálních služeb, umožnit jejich aktivní zapojení se na trh práce a do společnosti a přispět k realizaci deinstitucionalizace pobytových zařízení sociálních služeb v České republice.

Všeobecnými cíli projektu jsou:

- na základě podrobných analýz a zmapování současné situace v oblasti služeb sociální péče zajistit komplexní systém podpory transformace služeb sociální péče,
- zajistit rozvojové plány vycházející z problematiky transformačního procesu,
- zvýšit informovanost o procesu transformace institucionální péče pro osoby se zdravotním postižením,
- vytvořit systém vertikální a horizontální spolupráce mezi všemi dotčenými subjekty procesu transformace institucionální péče,
- podpořit proces zkvalitňování životních podmínek uživatelů stávajících pobytových zařízení sociální péče

- a podpořit naplňování lidských práv uživatelů pobytových sociálních služeb a jejich práva na plnohodnotný život srovnatelný s vrstevníky, žijícími v přirozeném prostředí.

Podpora bude směřována především do vybraných pobytových zařízení v každém kraji, vyjma hl. m. Prahy, za podmínek splnění kritérií pro výběr zařízení stanovených ministerstvem práce a sociálních věcí.

Jedním z cílů projektu Podpora transformace sociálních služeb je vytvořit plány transformace, které budou v souladu se střednědobými plány rozvoje sociálních služeb vyplývajícími ze zákona o sociálních službách. V projektu budou zajištěny podrobné analýzy regionu, možností uživatelů i reálné situace v poskytovaných službách. Zároveň budou zajištěny na úrovni regionálních týmů pracovní skupiny, jejichž úkolem bude stanovit podrobné transformační plány zařízení, které budou následně investičně podpořeny.

Ve vybraných zařízeních budou probíhat vzdělávací programy ve třech úrovních – pro management zařízení, sociální pracovníky a pro pracovníky v přímé péči, které budou zaměřeny zejména na řízení změn v organizaci, posuzování uživatelů a zvládnutí metod péče v posunu od zdravotně-pečujícího k asistenčně-podpůrnému modelu péče. Poskytovatelům bude díky projektu zajištěna odborná metodická podpora a supervize.⁶

Individuální projekt odboru sociálních služeb a sociálního začleňování MPSV je hrazený z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím prioritní osy 4.3 Sociální integrace a rovné příležitosti Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Na projekt je alokováno 136 250 000 Kč. Projekt je realizován od 1. 4. 2009 do 31. 5. 2013.⁷

Více informací o projektu: <http://www.mpsv.cz/cs/7058>.

Byla zahájena činnost monitorovací skupiny projektu Podpora transformace sociálních služeb za účasti zástupců státní správy, samosprávy a vybraných odborníků z oblasti sociálních služeb a během roku 2010 proběhla 3 jednodenní a dvoudenní setkání monitorovací skupiny.

Metodiky a postupy

Pro podporu realizace projektu a transformace sociálních služeb vytvořilo MPSV metodické postupy k realizaci transformace v pilotních zařízeních:

- Doporučený postup č. 1/2010 – Posuzování míry nezbytné podpory uživatelů, http://www.mpsv.cz/files/clanky/8817/Doporuceny_postup_c_1_2010.doc;
- Doporučený postup č. 7/2009 – Základní zjišťované údaje pro posuzování uživatelů, http://www.mpsv.cz/files/clanky/7872/postup_7b.pdf;
- Doporučený postup č. 4/2009 – Kritéria transformace, humanizace a deinstitucionalizace vybraných služeb sociální péče, http://www.mpsv.cz/files/clanky/7396/Priloha_c-01b_Kriteria_transformace-pokyn_1.pdf

Přípravná fáze projektu

V rámci přípravné fáze projektu Podpora transformace sociálních služeb byly zajištěny vybrané činnosti ve čtyřech zařízeních:

⁶ Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/7058>.

⁷ Zdroj: <http://www.esfcr.cz/projekty/podpora-transformace-socialnich-sluzeb>.

- Ústav sociální péče Jinošov (kraj Vysočina)
- Domov sociálních služeb Slatiňany (Pardubický kraj)
- Domov Pod Kuňkou (Pardubický kraj)
- Bellevue, poskytovatel sociálních služeb (Středočeský kraj)

V zařízeních byla zejm. zajištěna:

- činnost odborného pracovníka procesu transformace
- podpora zpracování transformačního plánu
- hodnocení kvality a metod poskytování sociálních služeb.

Národní centrum podpory transformace sociálních služeb

Jako součást projektu Podpora transformace sociálních služeb vzniklo v roce 2010 Národní centrum podpory transformace sociálních služeb (dále jen Národní centrum). Činnost Národního centra je zajištěna prostřednictvím veřejné zakázky Národní centrum podpory transformace sociálních služeb, jejímž dodavatelem je 3P Consulting s.r.o.⁸ **Národní centrum zahájilo činnost 1. listopadu 2010.**

Cíle a aktivity Národního centra:

Cíl 1 Personální zajištění veřejné zakázky

- personální zajištění Národního centra v Praze
 - vedoucí 1,0 úvazku
 - expertní koordinátor 1,0 úvazku
 - koordinátor regionálních aktivit 1,0 úvazku
 - PR manažer 1,0 úvazku
 - finanční manažer 1,0 úvazku
 - asistent 1,0 úvazku
 - koordinátor IOP 1,0 úvazku
 - konzultant IOP 3 x 1,0 úvazku
- personální zajištění Národního centra v krajích
 - regionální pracovník 13 x 1,0 úvazku
- personální zajištění Národního centra ve vybraných zařízeních
 - odborný pracovník 32 x 0,5 úvazku

Cíl 2 Organizačně technické zajištění procesu transformace sociálních služeb

- technická a asistenční podpora resortnímu týmu MPSV, např.:
 - překlady a tlumočení odborných textů;
 - technické zázemí;

⁸ Na zakázce se podílí také subdodavatelé: Vzdělávací centrum veřejné správy ČR, o. p. s. (v oblasti vzdělávání), Hestia, o. s. (Supervize), Akademie podnikání a inovací (analýzy) a Quip, o. s. (dílní analýzy).

- supervize, vzdělávání.
- zajištění pracovních skupin
- zajištění činnosti regionálních transformačních týmů na úrovni jednotlivých krajů
- monitoring a evaluace transformačního procesu
- zpracování návrhu software zaměřeného na podporu transformace

Cíl 3 Zajištění vzdělávacích programů, průběžného vzdělávání zainteresovaných aktérů procesu transformace a další podpory pracovníků:

- vzdělávací programy
 - pro pracovníky Národního centra (rozsah 40 hodin, 50 osob)
 - pro členy regionálních transformačních týmů (80 hodin, 150 osob)
 - pro pracovníky zajišťující individuální posouzení uživatelů (50 hodin, 100 osob)
 - pro pracovníky v přímé péči o uživatele (40 hodin, 700 osob)
- vzdělávání resortního týmu
- workshopy a semináře, šíření dobré praxe
- supervize
 - pro regionální transformační týmy
 - pro zařízení
 - pro resortní tým
- intervize v zařízeních.

Cíl 4 Pilotní ověření realizace transformace na úrovni vybraných zařízení:

- zajištění činnosti multidisciplinárních transformačních týmů na úrovni vybraných zařízení,
- poradenství při přípravě projektů do Integrovaného operačního programu;
- modelové hodnocení kvality a metod poskytování sociální služby
- pilotní ověřování a sumarizace užitých metod podpory transformace,
- analýza na úrovni vybraných zařízení,
- individuální posuzování uživatelů,
- návrh systému alternativních sociálních služeb a plánu přesunu uživatelů a pracovníků,
- tvorba transformačního plánu,
- evaluace nového stavu uživatelů;
- sběr metodických výstupů vypracovaných z pilotního ověřování transformace ve vybraných zařízeních.

Cíl 5 Tvorba systémových nástrojů procesu transformace:

- analýzy, např.
 - analýza současného stavu poskytování služeb sociální péče,

- analýza pro potřeby procesu deinstitucionalizace,
- analýza rizik procesu transformace,
- analýza problematiky opatrovnictví a oblastí ústavní a ochranné výchovy;
- metodická podpora na střednědobou strategii rozvoje kraje a plánování služeb
- zprávy o procesu podpory transformace v ČR;
- manuál transformace
- zpracování indikátorů hodnocení Kritérií transformace, humanizace a deinstitucionalizace vybraných služeb sociální péče a metodiky jejich naplňování
- vhodné architektonické a materiálně technické vybavení jednotlivých druhů služeb sociální péče.

Cíl 6 Zajištění Public Relations:

- odborná veřejnost
 - úvodní setkání resortů a v krajích
 - následná setkání krajů a zařízení (každé tři měsíce)
 - konference
 - 4 nadregionální, dvoudenní konference
 - 8 regionálních, jednodenních konferencí
 - 4 tematické konference (analýzy, vzdělávání, architektonické řešení, manuál transformace)
- novinářská veřejnost
 - měsíční tiskové zprávy a další servis
 - monitoring médií
- široká veřejnost
 - komunikace s veřejností, programy v médiích apod.
- spolupráce s MPSV na přípravě mediální kampaně k transformaci.

Činnost Národního centra v roce 2010

V prvních dvou měsících činnosti Národní centrum:

- pracovalo na zajištění personálního obsazení požadovaných pozic (inzerce, pohovory s uchazeči, podpisy pracovních smluv);
- uskutečnilo 9 úvodních setkání v krajích (představení centra, zjištění stavu transformace v krajích a zařízeních, nastavení vzájemné spolupráce)
- účastnilo se semináře pro kraje a dvou seminářů pro zařízení (představení činnosti Národního centra, zjišťování vzdělávacích a dalších potřeb účastníků transformačního procesu)
- zorganizovalo dvoudenní seminář k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením
- zajišťovalo technickou podporu resortnímu týmu (překlady, automobil, služební cesty apod.)

- zajišťovalo činnosti v rámci PR (dvě tiskové zprávy, elektronický zpravodaj pro odbornou veřejnost, základní verze webových stránek www.trass.cz, měsíční monitoring tisku)
- připravovalo realizaci dalších aktivit (zejm. vzdělávání, supervize, konference, software, hodnocení kvality).

Integrovaný operační program – Oblast intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace

Investiční složka transformace u vybraných zařízení je podpořena v rámci Integrovaného operačního programu (dále jen „IOP“), oblasti intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace.

IOP je jedním z investičních programů ČR zpracovaných v rámci Cílů Konvergence a Konkurenceschopnost pro programovací období 2007–2013. Tento program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a státního rozpočtu ČR. Řídícím orgánem tohoto programu je Ministerstvo pro místní rozvoj.

V rámci IOP je jednou z podporovaných oblastí oblast intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace. Gestorem za její realizaci je MPSV, které stanovilo 3 prioritní okruhy. Jejich podpora bude provázána s neinvestiční formou dotací z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost financovaného z prostředků ESF. Jeden z prioritních okruhů byl vyjádřen aktivitou **a) investiční podpora procesu a zavádění jednotného přístupu v transformaci pobytových zařízení sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb**. Podpora je zaměřena na celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy. Příjemcem mohou být kraje či obce, které se zaměřují na poskytování nových či uzpůsobených služeb uživatelům transformovaných zařízení.

Pro výše uvedenou aktivitu je z IOP vyčleněno necelých 56 mil. EUR. U jednotlivých projektů bude hrazeno 100 % celkových způsobilých výdajů.⁹

V rámci projektu Podpora transformace sociálních služeb již byly podpořeny dvě investiční akce v rámci IOP, a to výstavba a nákup domácností v rámci Ústavu sociální péče Jinošov (kraj Vysočina) a Ústavu sociální péče Marianum (Moravskoslezský kraj).

Více informací o IOP: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/ae5865d4-be4a-403d-9461-7ee797397a20/Integrovaný-operacní-program>

Další instituce na národní úrovni

Do procesu transformace, humanizace a deinstitucionalizace přispívají také další instituce na národní úrovni, zejm.:

- Veřejný ochránce práv; kontroly ochrany práv v pobytových sociálních službách, metodická podpora poskytování sociálních služeb;
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR; zejm. procesem transformace péče o ohrožené děti (ve spolupráci s MPSV).

⁹ Zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/7058>.

Transformace na krajské úrovni

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní 13 krajů (tedy všechny kromě Hlavního města Prahy): jimi zřizovaná zařízení se účastní pilotní transformace, pracovníci krajů spolupracují s resortním týmem na realizaci aktivit projektu. V jednotlivých krajích byly ustanoveny regionální transformační týmy zodpovědné za proces transformace v regionu, jejichž vybraní pracovníci se účastní metodických porad se zástupci MPSV, které probíhají pravidelně jednou měsíčně.

Kromě aktivit v rámci tohoto projektu zajišťují kraje řadu dalších činností, kterými podporují transformaci, humanizaci a deinstitucionalizaci sociálních služeb na svém území.

Hlavní město Praha

V rámci několika příspěvkových organizací Hlavního města Prahy probíhá zvýšená podpora (vznik) služeb vedoucí k osamostatnění klienta v širší komunitě. Jedná se zejména o služby chráněné bydlení a podpora samostatného bydlení. Zejména lze hovořit o těchto zařízeních:

- Domov sociálních služeb Vlašská - rozšíření služby chráněné bydlení, vznik centra denních služeb;
- Integrované centrum pro osoby se zdravotním postižením Horní Poustevna - rozšíření služby chráněné bydlení, denní stacionář, terénní služby v souvislosti s poskytováním podporovaného bydlení;

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se neúčastní žádné zařízení. (Podmínky projektu to neumožňují.)

Jihočeský kraj¹⁰

Jihočeský kraj realizuje individuální projekty:

- Podpora sociálních služeb v Jihočeském kraji
- Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Jihočeském kraji

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje 2011 – 2013 ([http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?parf\[id_v\]=1225&parf\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?parf[id_v]=1225&parf[lang]=CS)).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením Pístitina.

Jihomoravský kraj

Z Regionálního operačního programu a vlastních prostředků kraje byly podpořeny tři projekty na podporu transformace a deinstitucionalizace:

¹⁰ Popis činnosti jednotlivých krajů vychází z podkladů MPSV, zejm. z dotazníkového šetření mezi kraji pro potřeby Zprávy o plnění Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb poskytované v přirozené komunitě uživatele a podporující sociální začlenění uživatele do společnosti (listopad 2010).

- Chráněné bydlení Šanov: výstavba objektů chráněného bydlení v zastavěném území obce s celkovou kapacitou 10 míst pro osoby s mentálním nebo kombinovaným postižením. Jeden objekt je řešen jako rodinný domek pro společné chráněné bydlení, druhý objekt jako bytový dům se čtyřmi byty 1+kk, třetí objekt jako hospodářská budova.
- Půdní vestavba školy (Dům Horizont): výstavba dvouúžkových pokojů pro 10 uživatelů v rámci půdní vestavby jako podporované bydlení pro osoby s mentálním postižením.
- Vybudování tréninkového bydlení – 3 malometrážní byty pro osoby se zdravotním postižením (Zámeček Střelice): tréninkové bydlení pro osoby s mentálním postižením sloužící jako příprava na samotné chráněné bydlení nebo samostatný život v běžném společenském prostředí; tři malometrážní byty s kapacitou 6 osob.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2009-2011 (<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=39397&TypeID=12>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Habrovanský zámek
- Srdce v domě (Klentnice)
- Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně – Chrlících (zřizovatel MPSV ČR)
- Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež v Brně - Králově poli (zřizovatel MPSV ČR)

Karlovarský kraj

Základní koncepcí Karlovarského kraje v oblasti sociálních služeb jsou Zásady rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji pro období let 2007 – 2017, které byly schváleny usnesením Zastupitelstva č. ZK 138/07/06 ze dne 13. 7. 2006.

Kraj realizuje dva individuální projekty hrazené z prostředků ESF – OPLZZ:

- *Poskytování sociálních služeb v Karlovarském kraji, které jsou dostupné a kvalitní z pohledu uživatele.* Kromě obecného cíle transformace pobytových sociálních služeb, které zřizuje kraj, je cílem realizovaných činností vytvořit v kraji takové struktury, které budou po ukončení Individuálního projektu samostatně pokračovat v realizaci a rozvíjení aktivit započatých v rámci individuálního projektu, tzn. vytvořit koordinovanou síť služeb, která umožní osobám s postižením život v přirozeném společenství a bude minimalizovat dosud preferovaný způsob poskytování sociální služby v kolektivních pobytových zařízeních. V rámci projektu dochází k vytváření nových služeb v kraji (zejména služba chráněného bydlení a podpory samostatného bydlení). Zároveň jsou rozvíjeny aktivity spojené s podporou v oblasti zaměstnávání těchto osob (ať již v systému sociálních služeb – sociálně terapeutické dílny, nebo podporovaného zaměstnávání). V době trvání projektu je zpracována strategie přechodu uživatelů z tradičních pobytových služeb do chráněných bytů, jsou vypracovány a pilotně se ověřují metodiky pro přechod uživatelů. Se 40 uživateli z 5 domovů pro osoby se zdravotním postižením v Karlovarském kraji je zpracován plán přechodu a 20 uživatelů přejde z domovů pro osoby se zdravotním postižením do chráněných bytů nebo do podporovaného bydlení. Projektu se účastní tato zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením „SOKOLÍK“ v Sokolově

- Domov pro osoby se zdravotním postižením v Lubech
- Domov pro osoby se zdravotním postižením v Radošově
- Domov pro osoby se zdravotním postižením "PRAMEN" v Mnichově.
- *Rozvoj péče o osoby s duševním onemocněním na území Karlovarského kraje.* Hlavním cílem projektu je rozvoj péče o osoby s duševním onemocněním na území Karlovarského kraje, podpora přesunu péče zejména ze zdravotnických ústavních zařízení do přirozeného prostředí těchto osob, tzv. komunitní péče, a posílení rozvoje potřebných sociálních služeb. Jedním z klíčových výstupů projektu je vznik a registrace minimálně dvou nových sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním, které umožní setrvat těmto lidem v běžném prostředí. Zároveň budou vytvořeny podmínky pro vznik a registraci dalších dvou potřebných sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2009 – 2013 (http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/cinnosti/socialni/seznam/SPRSS.htm).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské
- Domov pro osoby se zdravotním postižením „PATA“ v Hazlově

Kraj Vysočina

Kraj Vysočina realizuje individuální projekt Podpora vybraných sociálních služeb na území kraje Vysočina – individuální projekt: součástí jsou také služby sociální rehabilitace. V rámci této služby je poskytována také podpora uživatelům, kteří žijí v pronajatých obecních bytech. V okresech Havlíčkův Brod, Pelhřimov a Jihlava je také poskytována služba chráněného bydlení, která není podporována v rámci tohoto individuálního projektu, ale vzhledem k provázanosti sociálních služeb se sociální rehabilitací úzce souvisí.

Poskytovatelé výše uvedených služeb jsou členy expertní pracovní skupiny Poskytovatelů služeb pro osoby s duševním onemocněním, kde se zabývají aplikací nejnovějších poznatků péče o tuto cílovou skupinu do své praxe. Postupně proto zavádějí také principy komunitních služeb (v tuto chvíli jsou řešeny především vznik komunitního bydlení a mobilní krizový tým včetně možnosti budoucí podpory z navazujícího individuálního projektu). Část koncepce rozvoje komunitních služeb byla zajištěna právě navýšením finančních zdrojů pomocí individuálního projektu.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje Vysočina schválen na období 2010 – 2011 (<http://www.kr-vysocina.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-kraje-vysocina-na-obdobi-2010-2011/ds-301487/p1=1043>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Ústav sociální péče Jinošov
- Ústav sociální péče Křižanov
- Ústav sociální péče Ledec nad Sázavou

- Ústav sociální péče pro mentálně postižené Těchobuz

Dále je podporována transformace Ústavu sociální péče Lidmaň, příspěvkové organizace. Organizace zahájila pronajímání bytů, do kterých klienti přecházejí. Postupně se připravuje přeměna míst v bytech z domova pro osoby se zdravotním postižením na chráněné bydlení.

Z regionálního operačního programu byla realizována rekonstrukce denního stacionáře Nesa ve Velkém Meziříčí a byly podpořeny investiční akce v ambulantních a terénních službách nestátních neziskových organizací z Fondu Vysočiny.

Královéhradecký kraj

Aspekty podpory komunitních služeb jsou mimo střednědobého plánu rozvoje zohledňovány v koncepčních a strategických dokumentech kraje:

- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje (aktualizace prosinec 2009)
- Plán začleňování seniorů v Královéhradeckém kraji 2008 - 2010

Královéhradecký kraj realizuje tři individuální projekty hrazené z prostředků ESF – OPLZZ věnující se oblasti podpory komunitních služeb:

- Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji: podpora integrace osob ohrožených sociálním vyloučením do společnosti a na trh práce
- Rozvoj dostupnosti a kvality sociálních služeb v Královéhradeckém kraji II. Cílem je zlepšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb v Královéhradeckém kraji, pomoci poskytovatelům sociálních služeb při zlepšování kvality a dostupnosti sociálních služeb, zlepšit orientaci obyvatel Královéhradeckého kraje v nabídce sociálních a navazujících služeb a podpořit spolupráci zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb na místní úrovni ve zlepšování dostupnosti a nabídky sociálních služeb. Stěžejními aktivitami v oblasti rozvoje kvality sociálních služeb ve vztahu k procesům transformace, deinstitucionalizace a podpory komunitních služeb jsou konzultace a dlouhodobé konzultace k rozvoji kvality a dostupnosti sociálních služeb, zlepšení orientace uživatelů v nabídce sociálních služeb, zpracování odborných podkladů pro strategické rozhodování v oblasti sociálních služeb a podpora spolupráce zadavatelů a poskytovatelů sociálních služeb na místní úrovni.
- Vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb na území Královéhradeckého kraje IV. Zaměřením projektu je zkvalitňovat poskytování sociálních služeb v Královéhradeckém kraji prostřednictvím dalšího vzdělávání jak samotných pracovníků poskytovatelů, tak zadavatelů, kteří mají v rámci své metodické činnosti nejen přímý vliv na rozvoj kvality služeb a jejich dostupnost, ale jsou také v rámci dávkových agend v kontaktu s jejich stávajícími či potenciálními uživateli. Projekt zpřístupňuje poskytovatelům akreditované vzdělávání pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků, rozvíjí schopnosti manažerů, zkvalitňuje služby poskytované zadavateli sociálních služeb příjemcům sociálních dávek a současně realizuje další odborné činnosti spadající do kompetencí zadavatelů prostřednictvím vzdělávání jejich zaměstnanců.

Ze státního rozpočtu a rozpočtu Královéhradeckého kraje byly realizovány investiční akce v příspěvkových organizacích kraje:

- Domov Dědina, Opočno (celkové investiční i neinvestiční výdaje 161 048 000 Kč). Investice byly použity na výstavbu 8 domácností ve čtyřech dvojdomech (9 uživatelů v jedné domácnosti) a 2 pavilony bydlení á 12 uživatelů s vysokou mírou podpory. Nadále zůstává v pronájmu dům pro 8 uživatelů. Služby jsou registrovány jako domov pro osoby se zdravotním postižením, avšak domácnosti se charakterem poskytované služby blíží chráněnému bydlení. Domy jsou umístěny v malých obcích, kde se uživatelky staly přirozenou součástí komunity.
- Ústav sociální péče pro mládež Domečky, Rychnov nad Kněžnou (celkové investiční i neinvestiční výdaje 169 106 124 Kč). Byl vystavěn komplex 12 budov s charakterem rodinných domů pro 10-12 klientů. Tím se zvedl standard v bydlení klientů, kdy se z Černíkovického zámku klienti přestěhovali do rodinných domků.
- Domov na Stříbrném vrchu, Rokytnice v Orlických horách (celkové investiční i neinvestiční výdaje 77 052 553 Kč). Přebudováním interiéru jednotlivých budov se zvýšila kvalita poskytování služby především tím, že byly vystavěny jedno a dvoulůžkové pokoje, které mají vlastní sociální zázemí. Služba je poskytována v centrální budově a přilehlých vilkách,
- Domov důchodců Albrechtice nad Orlicí (celkové investiční i neinvestiční výdaje 36 404 448 Kč). Záměrem bylo vybudovat bydlení domáckého typu pro klienty trpící Alzheimerovou chorobou. Toto zařízení je součástí již fungujícího domova se zvláštním režimem. 1. 10. 2010 zahájily provoz tři nově postavené domky, které zvýšily kapacitu domova o 24 lůžek (celkem 81). Je zde poskytováno ubytování ve dvoulůžkových pokojích, v každém domku je osmi klientům k dispozici obývací pokoj s jídelnou a velkou zimní zahradou.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016 (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/rozvoj-soc-sluzeb/plan-rozvoje-soc-sluzeb/PlanSocialnichSluzebKralovehradecky2011-16.pdf>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hořicích v Podkrkonoší,
- Domov sociálních služeb Skřivany,
- Barevné domky Hajnice (a Ústav sociální péče pro mládež Čtyřlístek, který byl sloučen s Barevnými domky Hajnice od 1. 1. 2010).

Liberecký kraj

Liberecký kraj realizuje dva individuální projekty:

- Služby sociální prevence v Libereckém kraji.
- Podpora střednědobého plánování a rozvoje kvality sítě sociálních služeb v Libereckém kraji.

V rámci Grantového fondu Sociální integrace v Libereckém kraji byl podpořen projekt Podpora samostatného života zaměřený na zřízení podporovaného bydlení (4 bytové jednotky pro 14 obyvatel) v České Lípě, ulice Partyzánská a na zrekonstruování objektu bývalého ředitelství Okresního ústavu sociálních služeb v Jablonci nad Nisou na objekt vhodný k bydlení (4 bytové jednotky pro 14 obyvatel).

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Aktualizovaná verze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje (verze 2010) schválena na období 2009-13 (<http://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/getFile/case:show/id:93659>); bude předložen ke schválení.

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením Mařenice
- Domov Sluneční dvůr (Jestřebí)

Moravskoslezský kraj

Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje schválilo dne 26. 6. 2008 strategický dokument na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb – Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb). Na tento strategický dokument úzce navazuje: 1. Akční plán realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb) a Vyhodnocení a aktualizace 1. Akčního plánu realizace Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb).

Individuální projekt Podpora a rozvoj služeb sociální prevence v Moravskoslezském kraji se zaměřuje na nastavení systémového poskytování sociálních služeb pro vymezené cílové skupiny (mezi jinými i osoby se zdravotním postižením).

V rámci grantového programu „Program na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji“ bylo v kraji podpořeno 802 projektů v celkové výši 11 700 000 Kč.

Z Programu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji bylo podpořeno 39 projektů v celkové výši 5 253 000 Kč.

„Program realizace specifických opatření Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“ podpořil projekty věnující se oblasti pracovního uplatnění lidem se zdravotním postižením, podpoře vzniku nebo rozvoje doplňkové specializované dopravy pomáhající lidem se zdravotním postižením v jejich mobilitě, podpoře rozvoje podporovaného zaměstnávání osob se zdravotním postižením a podpoře zvýšení informovanosti o problematice zdravotního postižení s důrazem na integraci osob se zdravotním postižením ve výši 12 500 000 Kč.

Z Regionálního operačního programu a prostředků kraje byly financovány na území kraje projekty na podporu transformace a deinstitucionalizace:

- Chráněné bydlení Krajánek: rekonstrukcí vily v Městě Albrechticích našlo domov – chráněné bydlení 11 uživatelů s mentálním postižením. Jedná se o uživatele příspěvkové organizace Krajánek, čímž se v této organizaci snížila kapacita o 11 lůžek.
- Rekonstrukce objektu v Budišově nad Budišovkou na chráněné bydlení. Rekonstrukce objektu umožnila vznik chráněného bydlení pro 15 osob s mentálním postižením z původního zařízení Zámek Dolní Životice, p.o., čímž se v této službě snížila kapacita o 15 lůžek.
- Rekonstrukce objektu v Karviné na chráněné bydlení. Rekonstrukcí objektu v Karviné vznikly 2 bytové jednotky pro 10 osob s duševním onemocněním ze zařízení Domov Jistoty, p.o., a tak došlo ke snížení kapacity v tomto zařízení o 10 lůžek.

- Výstavba objektu chráněného bydlení na ulici Koperníkova v Novém Bohumíně. Výstavbou rodinného domu zde našlo domov 6 osob s duševním onemocněním ze zařízení Domov Jistoty, p.o., kde se snížila kapacita o 6 lůžek.
- Rekonstrukce objektu v Novém Jičíně na chráněné bydlení, Slovanská ul. č. p. 1555. Rekonstrukce vily vytvořila možnost domova pro 9 žen s mentálním postižením ze zařízení Zámek Nová Horka, p.o., kde se snížila kapacita o 9 lůžek.

Z investičních zdrojů kraje a MPSV byly realizovány investiční akce:

- Rekonstrukce vily ve Městě Albrechticích. Rekonstrukcí objektu vznikly 3 bytové jednotky, ve kterých jsou poskytovány služby 20 ženám s mentálním postižením ze zařízení Zámek Hošťálkovy, který byl již opuštěn.
- Rekonstrukce a přístavba budovy bývalé základní školy v Krnově. Realizací projektu došlo k rekonstrukci bývalé školy na domov komunitního typu, kde v 7 komunitách našlo domov 60 žen s mentálním postižením z původní služby v Zámku Hošťálkovy, který byl již opuštěn.
- Pronájem a následná koupě 5 rodinných domů ve městě Albrechticích. V průběhu let 2002 – 2008 Moravskoslezský kraj postupně koupil 5 rodinných domů, kde našlo domov 24 mužů a žen s mentálním postižením. Byly zrekonstruovány půdní prostory ve 3 domech. Svůj domov zde našly především uživatelky Zámku Hošťálkovy, který byl již opuštěn.
- Rekonstrukce objektu v Jakartovicích – Deštné. Rekonstrukcí objektu v Jakartovicích - Deštné našlo nový domov 24 uživatelů s mentálním postižením. O stejný počet uživatelů se snížila kapacita stávajícího objektu Marianum, p. o.
- Byty na ulici Dostojevského v Opavě. Byly zrekonstruovány 2 byty, kde našlo nový domov 8 žen a mužů s mentálním postižením, původních uživatelů zařízení Marianum, p.o., kterému se snížila kapacita o 8 lůžek.
- Byt na ulici Lepařova v Opavě. Ve zrekonstruovaném bytě našli nový domov 3 lidé s mentálním postižením, kteří zde žijí s minimální mírou podpory, jedná se o původní uživatele zařízení Marianum, kterému se tak snížila kapacita o 3 lůžka.
- Rekonstrukce 2 bytových jednotek v Krnově. Rekonstrukcí objektu vznikly 2 bytové jednotky pro 8 osob s mentálním postižením, žijí zde uživatelky ze zařízení Harmonie, p.o., kterému se o 8 míst snížila původní kapacita.
- Rekonstrukce bytu ve Frýdku – Místku. Zařízení Náš Svět, p. o. získalo do správy byt, který byl zrekonstruován a v současné chvíli slouží jako chráněné bydlení pro 3 osoby s mentálním postižením ze zařízení Náš svět, p.o., kde o stejný počet lůžek klesla kapacita.
- Novostavba objektu v Jakartovicích – Deštné. Realizací projektu došlo k výstavbě nového objektu, který slouží jako chráněné bydlení pro 26 osob s mentálním postižením, kteří byli uživateli v zařízení Marianum, p.o., kde došlo ke snížení kapacity o 26 lůžek.
- Rekonstrukce domova pro osoby se zdravotním postižením. Rekonstrukce se týkala přestavby dvou stávajících objektů a přístavby objektu nového. Došlo k vytvoření samostatných jednotek – komunit - pro 95 osob v domově pro osoby se zdravotním postižením a 4 osoby ze zařízení Fontána, p.o. dostaly možnost využít soc. služby chráněné bydlení.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán

rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 - 2014 (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/soc_20.html).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Harmonie (Krnov)
- Marianum (Opava)
- Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni (zřizovatel MPSV ČR)

K transformačnímu procesu Moravskoslezského kraje se připojili i ostatní zřizovatelé, a to Slezská diakonie svou jasnou deklarácí o zapojení se do tohoto procesu, Integrovaný ústav Komorní Lhotka svým projektem předloženým do Regionálního operačního programu a další poskytovatelé, kteří se hlásí v rámci partnerství a spolupráce v této oblasti.

Olomoucký kraj

Olomoucký kraj realizuje individuální projekt Zajištění dostupnosti vybraných sociálních služeb v Olomouckém kraji: jsou z něj financovány sociální služby jako podpora samostatného bydlení, sociální rehabilitace a sociálně terapeutické dílny.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2009 – 2010 (http://www.kr-olomoucky.cz/NR/rdonlyres/480915B4-210C-4B0B-AD67-5DD5C657C1A1/0/Strednedoby_plan_rozvoje_socialnich_sluzeb_v_Olomouckem_kraji_pro_roky_20092010.pdf).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk

Pardubický kraj

Pardubický kraj realizuje dva individuální projekty:

- Individuální projekt Pardubického kraje na služby
- Podpora dostupnosti a kvality sociálních služeb Pardubického kraje.

V rámci Regionálního operačního programu byly na území kraje podpořeny projekty na podporu transformace a deinstitucionalizace:

- Integrované centrum pro podporu života: zaměřen na rekonstrukci stávajícího zařízení Domov na zámku Bystré na službu chráněné bydlení pro 8 klientů.
- Integrované centrum: vytvoření integračního centra v rámci Domova na hradě Rychmburk se 6 dvojlůžkovými a 2 jednolůžkovými integračními buňkami.

Aktivity na podporu transformace, deinsitucionalizace a komunitních služeb podpořeny z prostředků kraje a dalších zdrojů byly realizovány v rámci projektů:

- Domov pod Kuňkou - rekonstrukce 3 bytů v Přelouči a pronájem 2 bytů v Sezemicích;
- Domov sociálních služeb Slatiňany (výše finanční podpory 38 000 000 Kč.) - výstavba 4 domků;

- Domov na rozcestí Svitavy - transformace zařízení probíhá formou pronájmů bytů. Klienti jsou přestěhováni do 10 pronajatých bytů (cca 50 klientů);
- Domov pod hradem Žampach - výstavba 4 domků a pronájem bytu.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje schválen na období 2008 – 2010 (www.sluzby-pardubickykraj.cz).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov sociálních služeb Slatiňany,
- Domov pod Kuňkou
- Domov na rozcestí Svitavy.

Plzeňský kraj

V rámci Regionálního operačního programu byl na území kraje realizován projekt na podporu transformace a deinstitucionalizace - Sociálně terapeutické centrum DOZP Stod. Do projektu byly zapojeny organizace: DOZP Stod + Domov Pramen Mnichov - Karlovarský kraj, ÚSP pro TPM Zbůch - MPSV ČR, Město Stod. Obsahem projektu je výstavba objektu chráněného bydlení v centru města Stod. Objekt je určen pro 16 klientů DOZP a dalších poskytovatelů sociální péče v Plzeňském kraji (např. partnerů projektu). Součástí projektu je také výstavba sociálně terapeutické dílny (minipekárny), která bude sloužit jako zdroj pracovních příležitostí pro klienty chráněného bydlení.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Dodatek Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji schválen na období: do roku 2013 (<http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?itm=37022>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením Stod
- Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch (zřizovatel MPSV ČR)

Středočeský kraj

Středočeský kraj realizuje individuální projekt Základní síť sociálních služeb ve SČK: podpořeny budou i služby, které se zaměřují na osoby se zdravotním postižením.

V rámci Regionálního operačního programu byly financovány na území kraje projekty na podporu transformace a deinstitucionalizace:

- Chráněné bydlení (Brandýs nad Labem): nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněného bydlení pro některé stávající klienty DOZP Vyšší Hrádek.
- Chráněné bydlení na Kolínsku - aneb dokážeme, že to dokážeme!: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněného bydlení pro některé stávající klienty DOZP Zvoneček Bylany.
- Zajištění sociální integrace osob se zdravotním postižením - chráněné bydlení: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněného bydlení pro některé stávající klienty Domova Na Hrádku.

- Zajištění sociální integrace osob se zdravotním postižením - chráněné bydlení II: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty Domova Na Hrádku.
- Centrum integrace při Domově Laguna Psáry: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty Domova Laguna Psáry a zároveň na vytvoření chráněné pekařské dílny.
- Transformace sociálních služeb - 1. etapa (chráněné bydlení): nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty, kteří přešli z týdenního stacionáře Rybka.
- Byty pro chráněné bydlení: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty DOZP Zahrada.
- Aby byl Domov domovem I.: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty Bellevue, p.s.s.
- Chráněné bydlení ve městě - Domov Barbora: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty DOZP Barbora Kutná Hora.
- Chráněné bydlení Domova Pod Lipami: nákup a úprava nemovitostí pro službu chráněné bydlení pro některé stávající klienty DOZP Pod Lipami Smečno.
- Výstavba Sociálně terapeutické dílny: výstavba sociálně terapeutické dílny při DOZP Zahrada.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje na léta 2010 – 2011 (<http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/socialni-oblast/planovani-rozvoje-socialnich-sluzeb/2010-2011/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-stredoceskeho-kraje-na-leta-2010-2011.htm>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Bellevue, poskytovatel sociálních služeb
- Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb (nahradil původně vybrané zařízení Domov Buda, poskytovatel sociálních služeb)
- Diagnostický ústav sociální péče v Tloskově (zřizovatel MPSV ČR)

Ústecký kraj

Ústecký kraj realizuje individuální projekt Sociální služby v Ústeckém kraji. V oblasti rozvoje komunitních služeb se v projektu jedná o zajištění služeb sociální rehabilitace, sociálně terapeutických dílen nebo podpory samostatného bydlení pro cílové skupiny osob s mentálním postižením nebo dlouhodobým duševním onemocněním. Jedná se o podporu nových i stávajících služeb. Cílem projektu je zvýšení dostupnosti uvedených služeb na území kraje.

Dalším projektem Ústeckého kraje je Podpora plánování a transformace sociálních služeb v Ústeckém kraji. Zapojenými organizacemi jsou:

- Domovy sociální péče Ústí nad Labem, p.o. – DOZP Severní Terasa - zřizovatel: Ústecký kraj
- Centrum sociálních služeb Děčín DOZP Dolní Žleb a DOZP Domino – zřizovatel město Děčín

- Centrum sociální pomoci Litoměřice, p.o. – DOZP Skalice a DOZP Liběšice - zřizovatel: Ústecký kraj
- Oblastní charita Česká Kamenice – domov se zvláštním režimem.

Projekt je schválen hodnotící komisí. Bude realizován v období duben 2011 – březen 2013. V oblasti transformace je jeho cílem vytvoření transformačních plánů uvedených zařízení a odborná příprava jejich personálu pro poskytování sociálních služeb komunitního typu.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2008 – 2011 (http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1426960&p1=139363).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Ústav sociální péče Lobendava
- Domovy sociální péče Ústí nad Labem – Domov pro osoby se zdravotním postižením Hlíňany

Zlínský kraj

Kraj realizuje dva individuální projekty:

- Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb na místní a regionální úrovni ve Zlínském kraji: podpora procesu plánování na místní a regionální úrovni; zvýšení znalostí a dovedností osob odpovědných za plánování; zpracování analýz jako podkladu pro tvorbu střednědobého plánu; setkávání výměny zkušeností dobré praxe pro osoby odpovědné za procesy plánování.
- Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji: Hlavním cílem projektu je sociální integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo již sociálně vyloučených prostřednictvím zvýšení dostupnosti služeb sociální prevence na území Zlínského kraje.

Z rozpočtu Zlínského kraje je podporována Transformace DZP Velehrad Valašská. Cílem projektu je úplné opuštění stávajícího zařízení. Zařízení bude transformováno na službu chráněné bydlení.

Aktivity kraje na podporu procesů transformace, deinstitucionalizace a komunitních služeb jsou obsaženy a schváleny ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb kraje: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji schválen na období: 2009 – 2011 (<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=8076>).

Projektu Podpora transformace sociálních služeb se účastní zařízení:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová
- Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad Valašská.

Přípravná fáze v procesu transformace a deinstitucionalizace je nastartována také v Domově pro osoby se zdravotním postižením Hrádek, Fryšták. Organizace zřizuje transformační tým, mapuje míru podpory jednotlivých uživatelů a plánuje alternativní typy pobytových a návazných služeb – dle potřeb jednotlivých klientů.

Transformace na úrovni zařízení

Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením

V Česku je k 23. 12. 2010 registrováno¹¹:

typ služby	počet registrovaných služeb
domov pro osoby se zdravotním postižením	222
denní stacionář	272
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	254
domov se zvláštním režimem	187
chráněné bydlení	144
osobní asistence	233
podpora samostatného bydlení	36
raná péče	42
sociálně terapeutické dílny	142
týdenní stacionáře	74

Část sociálních služeb prošla v minulých letech transformačním, humanizačním a deinstitucionalizačním procesem (pro jejich přehled viz kapitolu o transformaci v krajích)

Vybraná zařízení v pilotním projektu transformace

32 vybraných pobytových služeb pro osoby s postižením se účastní projektu Podpora transformace sociálních služeb:

Název zařízení	Kraj / zřizovatel
Habrovanský zámek, příspěvková organizace	Jihomoravský kraj
Srdce v domě, příspěvková organizace	Jihomoravský kraj
Pístina – domov pro osoby se zdravotním postižením	Jihočeský kraj
Domov pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské, příspěvková organizace	Karlovarský kraj
Domov pro osoby se zdravotním postižením „Pata“ v Hazlově, příspěvková organizace	Karlovarský kraj
Ústav sociální péče Hajnice – barevné domky (včetně týdenního stacionáře Markoušovice, bývalý ÚSP Čtyřlístek)	Královéhradecký kraj
Domov sociálních služeb Skřivany	Královéhradecký kraj

¹¹ Zdroj: registr poskytovatelů sociálních služeb.

Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hořicích v Podkrkonoší	Královéhradecký kraj
Domov Sluneční dvůr, příspěvková organizace	Liberecký kraj
Domov pro osoby se zdravotním postižením Mařenice, příspěvková organizace	Liberecký kraj
Marianum, příspěvková organizace	Moravskoslezský kraj
Harmonie, příspěvková organizace	Moravskoslezský kraj
Vincentinum – poskytovatel sociálních služeb Šternberk, příspěvková organizace	Olomoucký kraj
Domov sociálních služeb Slatiňany	Pardubický kraj
Domov na rozcestí Svitavy	Pardubický kraj
Domov pod Kuňkou	Pardubický kraj
Domov pro osoby se zdravotním postižením Stod, příspěvková organizace	Plzeňský kraj
Bellevue, poskytovatel sociálních služeb	Středočeský kraj
Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb (nahradil Domov Buda, p. s. s.)	Středočeský kraj
Domovy pro osoby se zdravotním postižením Ústí nad Labem, příspěvková organizace – Domov pro osoby se zdravotním postižením Hlíňany	Ústecký kraj
Ústav sociální péče Lobendava, příspěvková organizace	Ústecký kraj
Ústav sociální péče Jinošov, příspěvková organizace	Vysočina
Ústav sociální péče Ledec nad Sázavou, příspěvková organizace	Vysočina
Ústav sociální péče pro mentálně postižené Těchobuz, příspěvková organizace	Vysočina
Ústav sociální péče Křižanov, příspěvková organizace	Vysočina
Sociální služby Vsetín, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením Zašová, příspěvková organizace	Zlínský kraj
Sociální služby Uherské Hradiště, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad – Salašská	Zlínský kraj
Diagnostický ústav sociální péče v Tloskově	Středočeský kraj/ MPSV ČR
Ústav sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni	Moravskoslezský

	kraj/MPSV ČR
Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch	Plzeňský kraj/ MPSV ČR
Ústav sociální péče pro zrakově postižené v Brně - Chrlicích	Jihomoravský kraj/ MPSV ČR
Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež v Brně - Králově poli	Jihomoravský kraj/ MPSV ČR

Ve vybraných zařízeních sociálních služeb byly vytvořeny tzv. multidisciplinární transformační týmy zodpovědné za proces transformace vybraného zařízení. Pro pracovníky vybraných zařízení pořádalo MPSV metodické porady, pravidelně jednou měsíčně.

Ve vybraných zařízeních započal proces hodnocení potřeb uživatelů a příprava tvorby transformačního plánu, na jehož základě budou poskytnuty investiční prostředky a realizován proces deinstitutionalizace vybraného zařízení. V 6 zařízeních byl tento proces již dokončen.

V roce 2010 bylo zpracováno a schváleno šest transformačních plánů vybraných zařízení:

- ÚSP Jinošov,
- DOZP Slatiňany,
- DOZP Stod,
- DOZP Hlíňany,
- ÚSP Lobendava,
- ÚSP Marianum.

Finančně byly podpořeny dvě investiční akce (ÚSP Jinošov a ÚSP Marianum) v rámci čerpání IOP. Další se k čerpání připravují.

Cíle a aktivity pro podporu transformace, humanizace a deinstitucionalizace sociálních služeb

Činnost Národního centra podpory transformace

1. měsíc realizace: listopad 2010

29. měsíc realizace: březen 2013

Cíl 1 Personální zajištění veřejné zakázky

Zajistit personální obsazení Národního centra 1. – 3. měsíc

Cíl 2 Organizační a technické zajištění procesu transformace sociálních služeb

Zajištění pronájmu a vybavení kancelářských prostor 1. – 2. měsíc

Zajištění technické a asistenční podpory resortnímu týmu MPSV a monitorovací skupině 1. – 29. měsíc

Organizační zajištění a koordinace činnosti pracovních skupin 1. – 29. měsíc

Zajištění a příprava pracovních prostor pracovníkům na úrovni kraje a vybraných zařízení 1. – 2. měsíc

Organizační zajištění transformace na úrovni kraje 1. – 29. měsíc

Organizační zajištění transformace na úrovni vybraných zařízení 1. – 29. měsíc

Zajištění PR a publicity 1. – 29. měsíc

Zajištění finančního řízení 1. – 29. měsíc

Monitoring a evaluace aktivit Národního centra 1. – 29. měsíc

Metodické vedení koordinačního projektového týmu NC, zajištění spolupráce a koordinace činností s ostatními subjekty 1. – 29. měsíc

Zpracování návrhu na věcné a technické řešení software zaměřeného na podporu transformace zařízení sociálních služeb 3. – 4. měsíc

Cíl 3 Zajištění vzdělávacích programů, průběžného vzdělávání zainteresovaných aktérů procesu transformace a další podpory pracovníků

Vzdělávací program pro pracovníky Národního centra (50 osob, 40 hodin) 3. – 8. měsíc

Vzdělávací program pro členy regionálních transformačních týmů (150 osob, 80 hodin) 4. – 15. měsíc

Vzdělávací program zaměřený na individuální posuzování uživatele (100 osob, 50 hodin) 4. – 9. měsíc

Vzdělávací program pro pracovníky v přímé péči o uživatele (700 osob, 40 hodin)	6. – 29. měsíc
Modulové workshopy pro členy regionálních transformačních týmů, pracovníky vybraných zařízení a relevantní aktéry procesu	3. – 29. měsíc
Workshopy dobré praxe (včetně zahraniční účasti), stáže, sborníky	3. – 29. měsíc
Vzdělávání resortního týmu MPSV	3. – 29. měsíc
Zajištění supervize regionálních transformačních týmů a supervize v rámci zařízení	3. – 29. měsíc
Zajištění supervize pro členy resortního týmu MPSV	3. – 29. měsíc
Intervize v rámci zařízení	3. – 29. měsíc

Cíl 4 Pilotní ověření realizace transformace na úrovni vybraných zařízení

Vytvoření a činnost multidisciplinárních transformačních týmů na úrovni vybraných zařízení	3. – 29. měsíc
Modelové hodnocení kvality a metod poskytování sociálních služeb	3. – 8. měsíc
Pilotní ověřování a sumarizace užitých metod podpory transformace	1. – 29. měsíc
Analýza na úrovni vybraných zařízení	2. – 29. měsíc
Individuální posuzování uživatelů	3. – 29. měsíc
Návrh systému alternativních sociálních služeb a plánu přesunu uživatelů a pracovníků	3. – 29. měsíc
Podpora tvorby transformačního plánu	2. – 29. měsíc
Sběr metodických výstupů vypracovaných z pilotního ověřování transformace ve vybraných zařízeních	2. – 29. měsíc
Poradenství a konzultace při přípravě a podání projektů do Integrovaného operačního programu	2. – 29. měsíc
Evaluace nového stavu uživatelů	4. – 29. měsíc

Cíl 5 Tvorba systémových nástrojů procesu transformace

Zpracování indikátorů hodnocení Kritérií transformace, humanizace a deinstitucionalizace vybraných služeb sociální péče a metodiky jejich naplňování	3. – 12. měsíc (návrh) 13. – 28. měsíc
Zpracování analýzy současného stavu poskytování služeb sociální péče	1. – 14. měsíc
Zpracování analýzy – Česká republika	1. – 14. měsíc
Zpracování analýzy pro potřeby deinstitucionalizace - 13 krajů	1. – 14. měsíc
Zpracování analýzy rizik transformace	1. – 28. měsíc
Zpracování analýzy problematiky opatrovnictví a oblasti ústavní a ochranné výchovy	7. – 18. měsíc

Vypracování zprávy o procesu podpory transformace v České republice	1. – 29. měsíc
Zajištění metodické podpory v návaznosti na střednědobou strategii rozvoje kraje a plánování služeb	2. – 29. měsíc
Vytvoření manuálu transformace	3. – 8. měsíc (návrh) 22. – 27. měsíc
Vytvoření návrhu (manuálu) nejvhodnějšího architektonického a materiálně technického vybavení jednotlivých druhů služeb sociální péče	4. – 12. měsíc
poradenský servis k architektonickému řešení	4. – 29. měsíc

Cíl 6 Zajištění Public Relations (výťah)

úvodní setkání resortů	leden 2011
úvodní setkání v krajích	1. – 3. měsíc
následná setkání krajů (dvoudenní)	každé tři měsíce
následná setkání zařízení (dvoudenní)	každé tři měsíce
konference a semináře (specifikace viz kapitola Národní centrum)	4. – 28. měsíc
tiskové zprávy	měsíčně
monitoring médií	měsíčně
webový portál	1. – 29. měsíc
propagační předměty	1. – 29. měsíc

Zpracoval: Milan Šveřepa

23. prosince 2010

e-mail: milan.sverepa@trass.cz

telefon: 739 548 444